

**Grundlag for bestyrelsesformand Nils Strandberg Pedersens tale ved
årsfesten på Københavns Universitet, den 21. november 2014**

DET TALTE ORD GÆLDER

Deres Majestæt
Deres Kongelige Højhed
bestyrelse,
studerende
kolleger
mine damer og herrer

Den tidligere statsminister Poul Schlüter blev kendt for udsagnet *"Det går ufatteligt godt"*.

Citatet blev snart humoristisk omskrevet til:

"Det er ufatteligt, at det går godt".

I dag vil jeg lægge mig i midtersporet. Det går godt på Københavns Universitet.

Vi kan konstatere, at Københavns Universitet grundlæggende har gode rammevilkår. Europa befinder sig stadig i en økonomisk afmatning, hvor der er krav til den statsfinansielle disciplin.

Og alligevel er der en vis ro om finansieringen af universiteterne i Danmark.

Politikerne har vedtaget treårige forlig.

Vi har et velfungerende forskningsrådssystem – hvor vi håber, at den nye innovationsfond kommer godt fra start

Det er grundlæggende en fremsynet og klog strategi af landets beslutningstagere at investere i viden.

Jeg skal dog ikke undlade at nævne, at vi på Københavns Universitet fortsat lægger meget stor vægt på at få bygningssejle.

Det er en sag, der har nogle år på bagen, uden at der rigtig sker noget.

Så den vil I uden tvivl høre mere til.

Samtidig kan vi være stolte af, at KU klarer sig godt på de områder, der er frihed til at agere.

Eksterne forskningsbevillinger er et tydeligt kvalitetsstempel - og her ser det pænt ud. KU har passeret de 2. mia. kr. om året – eller 40 procent af universitetets forskningsbevillinger.

KU er også godt med inden for innovation og entreprenørskab.

I en ny analyse fra ministeriet figurerer KU som det universitet i Danmark med flest iværksættervirksomheder, startet af studerende.

Samtidig er der også en pæn stigning i kommercielle aftaler med virksomheder. Det er et område som vi fortsat vil prioritere højt.

Jeg vil også gerne fremhæve et par eksempler på, at universitetet spiller sammen med omgivelserne – og at vi formår at bidrage konkret.

Fra årets start vil jeg nævne Udvalget for Samfundsgavnlig Udnyttelse af Grønlands Naturressourcer bestående af forskere fra Danmark og Grønland, som præsenterede rapporten *Til gavn for Grønland*. Rapporten har bidraget markant til debatten om Grønlands naturressourcer.

Jeg vil også nævne *Sustainability Science Congress*, som vi netop har afholdt sammen med vores 9 partneruniversiteter i alliancen IARU.

Her debatterede mere end 700 forskere, studerende og stakeholders bæredygtige svar på de udfordringer, som ikke mindst klimaforandringerne stiller os over for.

Som det tredje vil jeg også nævne de store delvist EU-finansierede Knowledge and Innovation Communities, i daglig tale KIC, som KU er dybt engageret i inden for sundhed-, klima-, fødevare- og på råstofområdet.

Etableringen af disse KICs sker i tæt samarbejde med toneangivende universiteter og virksomheder i ind og udland.

Og de er et godt eksempel på, hvordan Københavns Universitet bidrager til løsning af konkrete samfundsudfordringer – vel at mærke med udgangspunkt i solid grundforskning på højeste niveau.

Så generelt er der en god gensidig forståelse mellem universitetet og omverdenen – og vores forskellige roller.

Men i de sidste par måneder har vi også oplevet, hvordan politikernes iver kan give bagslag, hvis man ikke tager universiteterne med på råd, og når man søger at detaljestyre frem for at rammestyre universiteterne. Det skete i forbindelse med fremdriftsreformen, og senest i forbindelse med dimensioneringen og det nye politiske krav om at lade optaget falde på nogle uddannelser – efter mange år hvor signalet var det stik modsatte.

Som bestyrelsesformand oplever jeg, at den måde universiteterne ledes på fra politisk side risikerer at blive forhastet og "hovsa-agtig".

Denne styringstrang tror jeg ikke er til gavn for det danske samfund, hverken på kort eller lang sigt.

Selve dimensioneringen vil jeg ikke gå dybere ind i her – også fordi vi nu er i en konstruktiv dialog med ministeren om, hvordan vi bedst griber det an. På universiteterne er der bred enighed om at reducere optaget på de uddannelser, hvor der gennem flere år har været størst arbejdsløshed, men samtidig skal det sikres, at det ikke får som konsekvens, at optaget på samfundsnødvendige uddannelser bliver så lille, at de reelt nedlægges.

Jeg håber, at man fra politisk hold vil lære af denne sag.

Og at man næste gang vil tage en god - og fagligt velfunderet - debat

– inden man skrider til halvt gennemtænkte forslag, og at man fremover i højere grad vil forsøge at rammestyre universiteterne frem for at detaljestyre.

Det gælder ikke mindst i forbindelse med den analyse af taxameter-systemet, som ministeriet har sat i gang.

Her er vi også inde og røre ved noget ret fundamentalt – nemlig finansieringen af vores uddannelser.

Det kan få konsekvenser for kvaliteten af uddannelserne, hvis et nyt system bare er en genvej til besparelser.

Det ville også være ærgerligt, hvis man laver om på et taxameter-system, der ganske vist ikke er perfekt, men i min vurdering det mindst ringe.

Særligt fordi det faktisk er rimeligt i sin belønning af aktivitet og dertil stabilt, velkendt og relativt let at administrere.

Nu startede jeg jo med Poul Schlüter.

Han var ikke kun kendt for det med, at "det går ufatteligt godt". I sin nytårstale fra 1990 kan vi også finde et par ord, hvor vi kan lære noget af den Schlüterske tone.

Ord som jeg tror både politikere og universiteter kan enes om nemlig: at vi skal gøre de næste år til klogskabens år. TAK.